

Retorik 2025

Computeren skal ikke bruges endnu

Program for retorik-kurset

Onsdag

Faglig formidling

Torsdag

Værksteder om retoriske færdigheder (start i A13)

Fredag

Retorik, fortælling og selvstændige opgaver (start i A13)

Program for i dag

8:40 Velkomst og formalia i E4. Oplæg om faglig formidling med Pecha Kucha (digitalt produkt) eller Mini Ted Talk (live performance)

Kl. 9.30-11:50 Egen forberedelse af faglig formidling af et lærerfagligt emne som pecha kucha eller mini-TED-talk. Overvej på forhånd hvilket emne eller hvilken tekst du vil formidle. Lokaler: A201, A202, A204, A205. Gitte og Jens vejleder.

12.40-14: Fremvisning af Pecha Kucha'er i A201 og A204 eller

Perform din mini-TED for et engageret publikum i A202 eller A203

Mødepligt

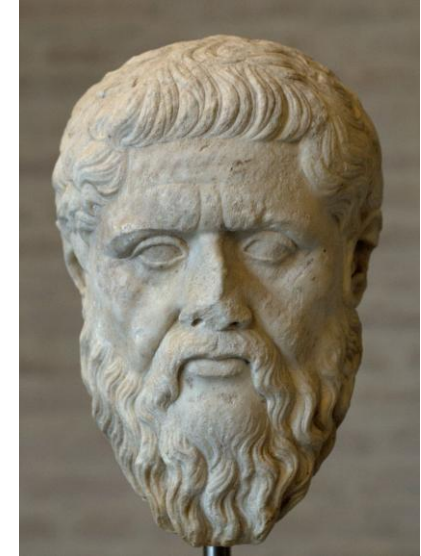
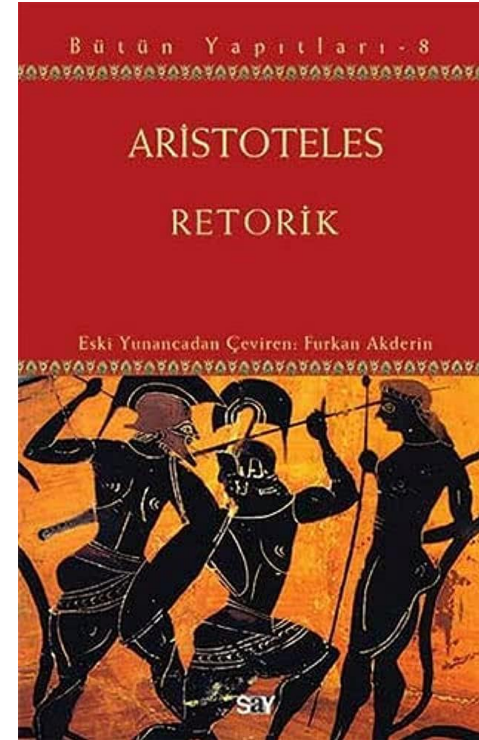
- = 80% ligesom alt andet
- Kan ikke "afhjælpes"
- Retorik kommer særskilt på eksamensbeviset

Hvor kommer retorik fra?

Oldgræsk *rhetor* = ”offentlig taler”

Aristoteles (384-322 fvt.)

Hvad er retorik?

”Veltalenhedens kunst” – de gamle grækere og de gamle romere

- Stemmebrug/kropssprog
- Fortælling
- Argumentation/overtalelseskunst
- Stilistik
- Appelformerne logos, patos, etos
- At forberede en performance

Hvorfor retorik for jer?

- **I helt gamle dage på læreruddannelsen:** Læreren som mundtlige formidler - retorik og tavleskrivning som fag
- **Læreruddannelsen 2013-2022:** Læreren som lærings-ekspert, didaktisk designer og relations-udvikler
- **Ny læreruddannelse 2023:** Læreren som autoritet og fagperson. Retorik element i livsoplysning

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

Tal sammen ved bordene

Hvad skal en lærer kunne inden for retorik?

Hvad vil du selv gerne blive bedre til inden for retorik?

Vælg mellem to formidlingsopgaver

Kl. 9.30-11:50 Faglig formidling af et fagligt emne som Pecha Kucha (video) *eller* mini-TED-talk (live)

A201, A202, A204, A205

12.40-14: Fremvisning af Pecha Kucha'er i A201 og A204 eller

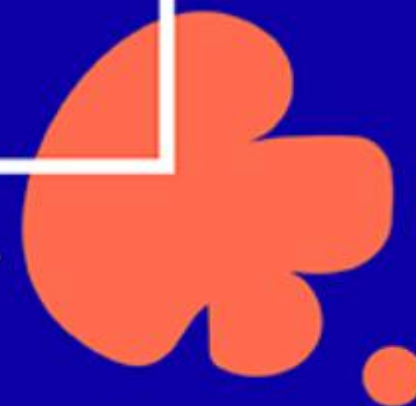
Perform din mini-TED for et engageret publikum i A202 eller A203

PECHA

KUCHA

20X20

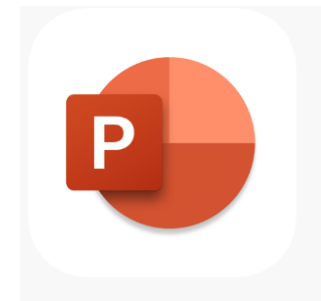
Pecha Kucha eller PechaKucha

- Japansk for ”småsnak” (chit-chat)
- Opstod ved en konference for unge designere, Tokyo 2003
- Bruges nu over hele verden, især inden for kultur og kreativitet
- Tvinger dig til at bruge visuel formidling
- Kort, klart, engagerende

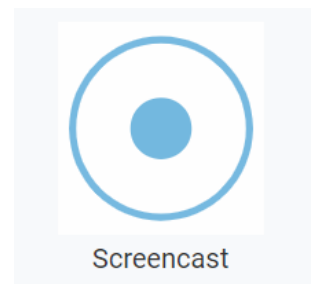
20x20

Regler i PechaKucha

Snak over billeder, fx Power Point/Google Slides
20 slides i 20 sekunder hver = 6:40 minutter

I dag: Produceres som en video på 6:40, der fremvises for andre.

Filer Hjem Indsæt Tegning Design Overgange A

Eksempel

Ingen

Omform

Udton

Skub

Eksempel

Fremfør slide

☐ Ved klik med musen

☒ Efter: 00:20,00 ^ v

stilling

Indhold:

Forklar noget, der er vigtigt at forstå i et skolefag

Biologi: Hvorfor vokser et træ? Hvad er en celle?

Dansk: Hvorfor skrev HCA kunsteventyr? Hvad er en ledsætning?

Engelsk: Hvad er forskellen på de forskellige s-lyde?

Fysik: Hvad er tyngdekraft?

Geografi: Hvordan fungerer vejret?

Historie: Hvorfor brugte USA atombomber i Japan?

Håndværk og design: Hvordan videreudvikles en kreativ idé?

Idræt: Hvad er hurtige og langsomme muskelfibre?

Kristendomskundskab: Hvilken betydning har påsken?

Matematik: Hvad er meningen med x- og y-akser?

Musik: Hvad er forskellen på dur og mol?

Tysk: Hvordan skal kasserollediagrammet?

Forslag til stilladseret proces

- Gå sammen 2-3
- Læs evt. mere om pecha kucha på linket
- Følg arbejdsintervallerne i arket "Stilladsering til eget arbejde med pecha kucha" (planer til i dag)

Brug stopur, hold hinanden i ørerne.

Tid	Fase
2 minutter	Nedskriv 3 forskellige ideer til emner, hvor du føler dig lidt som en ekspert. Målet er, at modtageren får viden/forståelse om emnet.
5 minutter	Del de 3 ideer med en anden, der skal sige hvilken af de 3 ideer, der lyder bedst.
5 minutter	Med den bedste idé: Skil idéen ad, så den består af 3 delpointer, som modtageren skal vide/forstå for rigtig at få indsigt i emnet.
6 minutter	For hver af de tre delpointer: find et eksempel, der illustrerer delpointen. Planlæg en visualisering, der anskueliggør delpointen.
3 minutter	Modtagerens engagement! Forestil dig din modtager: en anden førsteårsstuderende. Skriv stikord til: Perspektivet, relevansen for modtageren, anvendeligheden, væsentligheden, identifikationen, at det er morsomt/tankevækkende/etisk osv. Dit oplæg kan fx starte og slutte med slides, der taler til modtagerens engagement.
5 minutter	Ændr rækkefølgen: Hvis du har 3 delpointer, hvilken skal så komme først? Hvad er den bedste læringsvej for dit emne: Fra pointe til eksempel (deduktiv) eller fra eksempel til pointe (induktiv)? Skal det hele bygge op til et klimaks? Eller omvendt: Den journalistiske "nyhedstrekan", hvor det vigtigste/konklusionen kommer først, detaljerne bagefter?
10 minutter	Skitsér de 20 slides: Tegn/beskriv (nogle af) dem.
8 minutter	Vis dit foreløbige arbejde til en anden. Modtag konstruktiv feedback.
30 minutter	Åbn computeren, fremstil PowerPoint/Google slides (se video om hvordan du får den til at skifte pr. 20 sekunder: https://www.youtube.com/watch?v=9znTpNMLQ)
8 minutter	Kritisk eftersyn: Spar på ordene i dine slides. Tænk PowerPointen især som billeder, der ledsager det talte ord. Hør en andens mening.
X minutter	Genbesøg nogle af de tidligere faser, for nu forstår du selv dit emne bedre, og kan fokusere formidlingen.

Lær alt om pecha kucha

Stilladsering til eget arbejde med pecha kucha.pdf

Faglig formidling i stemme og billeder

Du er inviteret til at lave TED-talk

Hvad kendetegner en TEDtalk?

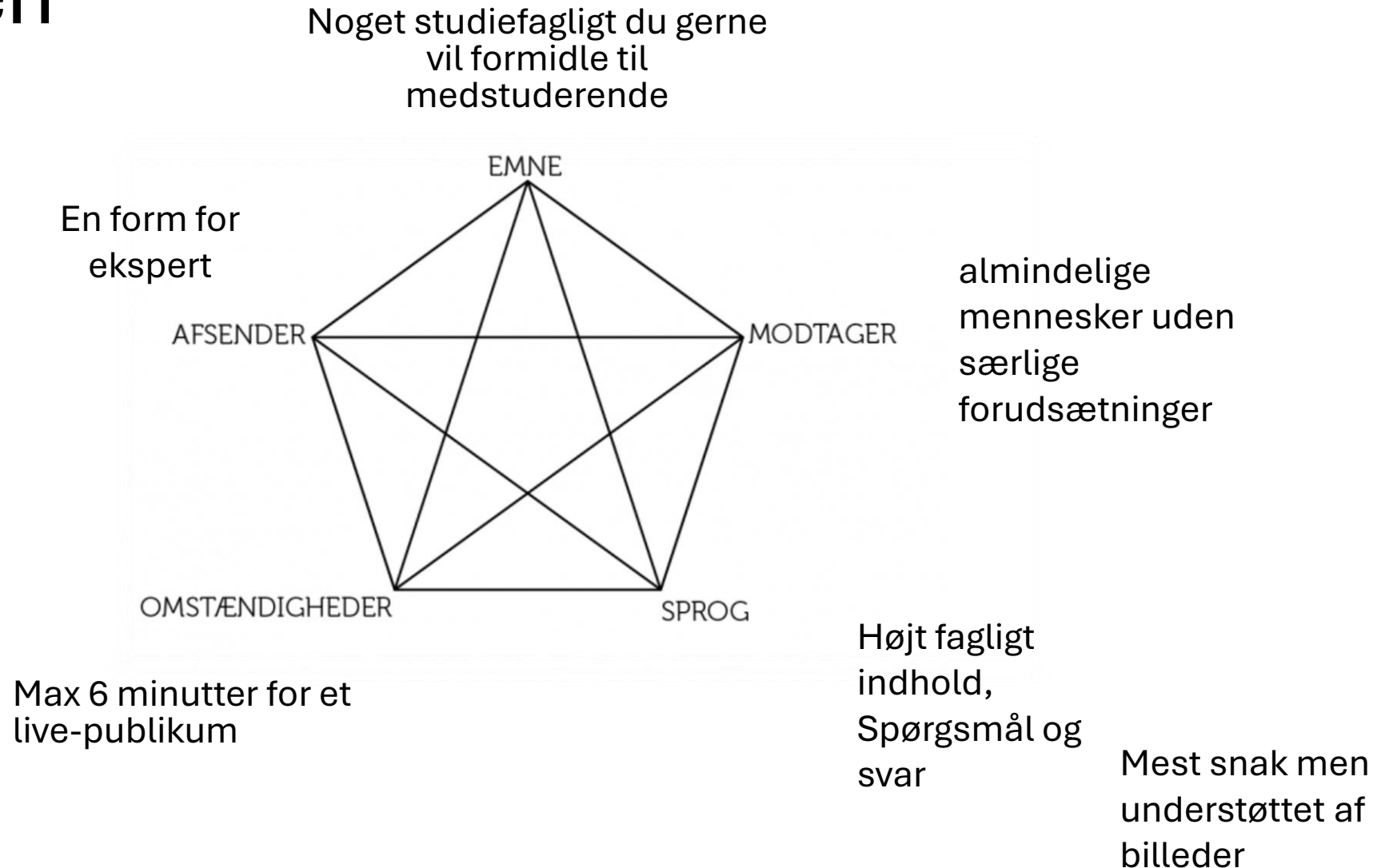
- Høj faglighed
- Kort, præcist og sikkert
- Stort engagement og personligt præg
- Præcis koordinering mellem tale og billeder
- Afsluttes med et stærkt budskab, fx en opsummerende sætning

Ex: Keep your
goals to
yourself

https://www.ted.com/talks/derek_sivers_keep_your_goals_to_yourself

Situationen

Eller: lav en Ted-Ed-tal eller en tutorial

Ted-educational

- Usynlig speaker
- Målgruppen er børn og unge
- Skarpere på udtale og tempo
- Enklere pointer

Tutorial

- Brug canvas eller powerpoint
- Synlig eller usynlig speaker
- Filmklip og billeder af det du formidler

Målet er at arbejde med skarp faglig formidling og bruge sin stemme og billeder

Faglig formidling i TEDtalk-stil

1. Vælg en fagtekst eller et fagligt spørgsmål fra dit studie
2. Vælg nogle pointer ud fra teksten/emnet som du vil forklare dine medstuderende
3. Lav din præsentation, gør meget ud af det visuelle
4. Øv dig på din TEDtalk
5. Fremfør den for et oplagt og engageret publikum